MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 17 MAJA 1943 r.

/P o r a n n y/.

I.

Dotyczące Polski.

WROCŁAW, po angielsku, 13.V. godz.23.30.
Korespondent U.P. w Londynie stwierdza, że bolszewicy jasno ujawnili jaką jest ich polityka wobec sąsiadów. - traktowanie Polski otworzyło oczy wielu ludziom. Wyraźnie chcą oni zmusić państwa sąsiednie do przyłączenia się do Sowietów co ujawniło się w sprawie Katyni i utworzeniu sowiecko-polskiej dywizji dowodzonej przez Żyda.

BREMEN, po angielsku, 14.V. godz.17.30.
Żyd Berling mianowany dowódcą nowego legionu polskiego w Sowietach zaatakował wyższych oficerów polskich w organizacji Sikorskiego. Oskarżył gen.Andersa z polskiej dywizji w Persji o sabotowanie wysiłku wojennego Sowietów. Ponadto oświadczył, że oficerowie polscy prowadzili wywiad w Sowietach i że w jesieni 1941 r. gen.Anders wyraził mu życzenie by armia czerwona została pobita przez Niemców.

Godz.18.30.
Prawda domaga się, by małe państwa graniczne w Europie związały się z Sowietami. Prawda twierdzi, że prawdziwą niepodległość i równość praw państwa te mogą mieć tylko w sojuszu z ZSSR. Trudno wyobrazić sobie choć jednego człowieka na świecie, któryby dał się wziąść na syreni śpiew Sowietów. Jaki jest los mieszkańców średnich państw ufających Sowietom, świadczy to co się stało z 1 1/2 milionem Polaków i świadczą groby katyńskie.

NBBS, /Oś/, po angielsku, 14.V. godz.20.30.
Wizyta Benesza w Waszyngtonie, skupia na sobie uwagę wielu przedstawicieli mniejszych państw w Londynie. Sądzą oni, że wielkie narody nie zignorują oświadczeń Benesza. W związku z tym liczne dzienniki neutralne komentują konferencję wszechsłowiańską w Moskwie, przewidując odrodzenie starego imperializmu rosyjskiego. Polacy tu i w Stanach czynią wszelkie wysiłki, by zwrócić uwagę na ich sprawy w przekonaniu, że będą one życzliwy potraktowane przez Waszyngton. Dzienniki polskie w Stanach twierdzą, że oddawna należy się Polsce sprawiedliwość i domagają się wypuszczenia Polaków wciąż przebywających w Rosji.

Godz.20.30 dnia 15.V.
Dowódca nowej dywizji polskiej w Rosji oskarżył polskiego dowódcę naczelnego na Bliskim Wschodzie o sabotowanie rosyjskiego wysiłku wojennego. Innych współpracowników Sikorskiego oskarża on o zorganizowanie szpiegostwa w Rosji.

BERLIN, DNB, po niemiecku, 15.V. godz.16.30.
Zakłady Mannesmann w Dusseldorfie zorganizowały składy handlowe w komisarjacie Ostland, w Gen.Gub. i na Ukrainie.

Dnia 14.V. godz.07.45.
DAZ stwierdza, że bolszewicy zawierają układy tylko by je przekreślić. Swiadczą o tem pakty z Finlandią, państwami bałtyckimi i Polską.

PARYŻ, po francusku, 14.V. godz.13.00.
Pragnąc odwrócić uwagę świata od potworności Katyni Mołotow miał czelność podnieść [redacted] z powodu zaangażowania robotników rosyjskich w przemyśle niemieckim. Morderca wrzeszczy jak zarzynana świnia wykrzykując gromkie słowa o humanitaryźmie.
Żydowski pułkownik Zygmunt Berling dowódca sowiecko-polskiego legionu zaatakował gwałtownie przez radio oficerów rządu Sikorskiego.

PRAGA, po czesku, 14.V. godz.20.45.
Sprawozdanie prof.F.Hajeka z badań komisji międzynarodowej w Katyni. Szczegóły znane, mówca stwierdza, że niektóre zwłoki były częściowo zmumifikowane, przyczem odzież była nieuszkodzona.

WEICHSELSENDER, po polsku, 14.V. godz.16.00.
W Warszawie otwarto pierwsze seminarium duchowne wyznania prawosławnego.
W okręgu krakowskim w ciągu ubiegłego roku sprzedano 310 tysięcy drzew owocowych, zaś zasadzono 300 tysięcy.

ZEESEN, po angielsku, 14.V. godz.03.15.
Żołnierze amerykańcy i angielscy zostali zabici przez bomby amerykańskie zrzucone na statki szpitalne. Takie działania wskazują na Żydów. Tylko Żydzi pragną inwazji Europy. W czasie konferencji palestyńskiej w marcu 1939 powien Żyd powiedział : "Jeżeli ta konferencja nie przyniesie korzyści Żydom podpalimy cały świat". A dowódcą polskiej dywizji w armii bolszewickiej jest Żyd.

VICHY, po francusku, 14.V. godz.12.30.
Incydent sowiecko-polski wciąż jest komentowany. Emigranci polscy są bardziej niż kiedykolwiek rozgoryczeni i generał polski Schally wystosował list otwarty do Scotsman'a, który nie załagodzi napięcia. Sprawa Katyni wywołała podniecenie nawet wśród krańcowych lewicowców o czym świadczy artykuł członka lewego skrzydła szwedzkiej partji socjalistycznej, należącej do Trzeciej Międzynarodówki, w jednym z dzienników szwedzkich. Stwierdza on, że teza sowiecka jakoby oficerowie polscy byli zabici przez Niemców jest śmieszna.
Prasa brytyjska jest zakłopotana. Anglia weszła do wojny z powodu Polski, ale Sowiety są ostatnim brytyjskim punktem oporu na kontynencie, a Anglicy mają należyty szacunek dla tych, którzy dają się za nich zabijać. A więc New Statesman uważa, że apel Polski do MCK był nieporównaną głupotą.

WATYKAN, po angielsku, 14.V. godz.21.15.
Uroczystości ku czci Ojca Swiętego byby obchodzone nader solennie w tym roku, dzięki udziałowi wielu tysięcy uchodźców polskich. W klubie ormiańskim odbył się koncert w obecności tłumów ludzi. Program obejmował hymny w językach perskim, chaldejskim, ormiańskim, polskim i francuskim.

MOSKWA, po niemiecku, 14.V. godz.00.15.
W nocy z 12-go na 13-sty maja długodystansowe bombowce zaatakowały węzeł kolejowy Warszawy. Zbombardowano składy amunicji, bocznice kolejowe i urządzenia stacyjne zarówno w Warszawie jak

i na przedmieściu Pragi. Zauważono pożary i wybuchy bomb wśród pociągów. Lotnictwo nasze nie poniosło strat.

RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI, po polsku, 15.V. godz. 16.00.
Wanda Wasilewska i płk. Zygmunt Berling udzielili wywiadu dziennikowi sowieckiemu Krasnaja Zwiezda. Pułk. Berling oświadczył : rząd sowiecki idzie nam bardzo na rękę ; nowa dywizja polska będzie całkowicie zmotoryzowana. Cały kraj dowiaduje się o tem z radością i dumą. Wkrótce żołnierze polscy podejmą walkę o niepodległość ojczyzny.
Polska klasa robotnicza już za caratu, a później za rządów faszystów umiała się organizować. Organizacja ta rozwijała się z każdym rokiem. Robotnik polski potrafi walczyć, co też walczy zarówno z hitleryzmem jak i z rodzimą reakcją.

NEW-YORK, po angielsku, 15.V. godz. 00.45.
Z okupowanej Polski nadeszła dziś wiadomość o nowej brutalnej rzeźi dokonanej przez Niemców. W ghetto warszawskim zamordowano pozostałych 40.000 Żydów. W Londynie rabin Mereller powołując się na źródła polskie stwierdza, że w ghetto wszyscy zostali albo zarżnięci albo wywiezieni gdzie indziej.

Uwaga: dotyczące Polski patrz także dział III Moskwa po rosyjsku, 14.V. godz. 11.45. i Moskwa po angielsku 14.V. godz. 22.00.

BERLIN, NPD po niemiecku, 14.5. godz. 21.30.
Agencja Domei donosi z Buenos Aires, że Benesz, który w dniu 14 b.m. miał pierwszą rozmowę na temat problemu polskiego w Białym Domu, udaje się wkrótce do Moskwy.

15.5. godz. 09.30.
United Press donosi z Moskwy: Dowódca tworzącej się w Rosji dywizji polskiej płk. Zygmunt Berling, były Szef Sztabu 5-ej dywizji generała Władysława Andersa, wysłany w swoim czasie do Iranu, oskarżył w oświadczeniu złożonym wczoraj wieczór gen. Andersa i innych wyższych polskich wojskowych o próby sabotażu w stosunku do rosyjskich wysiłków wojennych. Oświadczył on, że Polska wykorzystała obozy wojskowe urządzone w Rosji, celem zorganizowania systemu szpiegowskiego. Kiedy w roku 1941 , ciągnął dalej Berling rząd rosyjski ustalił punkty koncentracyjne dla armji polskiej nad srodkową Wołgą, gen. Anders wyraził wobec Berlinga wielkie zadowolenie z powodu położenia tych punktów oświadczając: "Cieszę się bardzo, że obozy leżą względnie daleko od frontu, gdyż w ten sposób operacje wojskowe nie będą przeszkadzać naszemu wyszkoleniu. Gdy Niemcy rozniosą czerwoną armię, co napewno nastąpi po paru miesiącach, będziemy mogli w ten sposób pójść do morza Kaspijskiego i przejść do Iranu.
Korespondent londyński Gazette de Lausanne podaje, na podstawie opinji panującej w Londynie, że "stworzona w Rosji dywizja polska przeznaczona jest na zwalczanie rządu polskiego w Londynie. W każdym razie utworzenie polskiej dywizji w Rosji jest pierwszym krokiem do polskiej schizmy. W Londynie przeceniono znaczenie oświadczeń Stalina w związku z zajściem polsko-rosyjskim. Dwa momenty dają teraz tak i przedtem do myślenia. A to oskarżenie Wyszyńskiego i deklaracja kongresu panslawistycznego w Moskwie."

godz. 12.00
Konferencja prasowa w niemieckim Ministerstwie Spraw Zagranicznych. /Omówienie przemówienia radiowego Churchilla oraz uwagi na temat rozmów w Waszyngtonie; Braun von Stumm cytuje głosy prasy, starając się dowieść, że sprzymierzeni prowadzą wojnę " w nieznane" i zainteresowani są jedynie eksploatacją potęgi militarnej Sowietów. / Jeżeli chodzi o pomoc dla Chin, to Anglosasi starają się zatuszować nieskończone skargi pani Czang Kaj Szek tak, jak starali się zatuszować zbrodnię katyńską. Moskwa

natomiast pozostaje najzupełniej niewzruszona wszelkiemi staraniami Anglików i Amerykanów, oskarżając jednocześnie o szpiegostwo i o opieszałość/"Drueckebergerei"/ generała Andersa, którego wyznaczył Sikorski, a używa w tym celu obecnie dowódcę dywizji polskiej, pułkownika Berlinga. Sformowanie tej polskiej dywizji nazwał zresztą korespondent londyński Gazette de Lozanne, którą cytuje Braun von Stumm, pierwszym krokiem do polskiej schizmy.

godz. 12. 30.

Ze Sztokholmu: Gunnar Muellern w Aftonbladet opublikował artykuł pod tytułem "Intrygi za kulisami podróży Benesza" Podróż Benesza ma zupełnie inne pobudki, niż podróż brytyjskiego premiera. Dzieje tej podróży a właściwie wypadków ją poprzedzających, są szczególnie znamienne, ponieważ oświetlają grę zakulisową w pewnych kołach emigrantów londyńskich. Z wiadomych powodów Benesz opuścił swój kraj już w 1938 roku, ale nie udało mu się mimo pewnych sympatji, jakiemi był obdarzany przez władze i prasę brytyjską, otrzymać urzędowego uznania dla swego rządu. Inaczej rzecz się miała z rządem polskim, którego oficjalna pozycja uznana została nie tylko przez Sprzymierzonych, lecz również przez kraje neutralne. Wreszcie udało się Beneszowi dzięki pomocy Polaków uzyskać uznanie przez rząd brytyjski; ażeby upewnić się co do wsparcia przez Polaków, przedłożył on plan powojennej konfederacji polsko-czeskiej.

Polacy zgodzili się na propozycję, która do połowy 1942r. była osnową polityki powojennej; zarówno w mowach jak i pismach Benesz chwalił ugodę polsko-czeską jako wzorową, tak naprzykład w broszurach "Rebuilding Europe" i "Foreign Affairs". Od kiedy rozpoczęły się jednakowoż trudności Polaków wobec Rosji Sowieckiej, entuzjazm Benesza dla sprawy tej konfederacji malał. Kiedy stosunki polsko-rosyjskie osiągnęły swój krytyczny punkt po aferze katyńskiej, Benesz wyraźnie zdystansował się i porzucił myśl o przyjaźni z Polską. Nowym etapem była jego propozycja, aby konfederację polsko-czeską rozszerzyć na Rosję. Z wywiadu, udzielonego przez Stalina korespondentowi Times'a, wnioskować można, że Rosjanie zgodziliby się na ten plan. Stalin mianowicie zrobił pewne aluzje na temat przymierza Związku Sowieckiego z Polską; gdyby plan Benesza miał być zrealizowany, to autorytet Stalina przerzuciłby się do jądra Europy Srodkowej, podczas gdy trudno przypuszczać aby Benesz lub Polacy mieli mieć coś do powiedzenia w Władywostoku. Podróż Benesza do Ameryki była kilkakrotnie odwoływana, ponieważ uważał on, że atmosfera polityczna nie była korzystna. Nawet dziś pewne wpływowe koła amerykańskie nastawiają się wobec Benesza sceptycznie, ponieważ uważają go za polityka za silnie pro-sowiecko nastrojonego. W Ameryce przeważa zdanie, że stosunki w Czechosłowacji, gdyby powstała do życia w swej dawnej formie nie zmieniłyby się na lepsze. poza tem przebywa wódz emigracji słowackiej, Prezydent Hodža, osobisty wróg Benesza, również w Ameryce,

Hodża wraz z Osuskim, dawnym ambasadorem czechosłowackim w Paryżu, oskarżają Benesza o nader intymną współpracę z ZSRR oraz o imperjalizm czeski; podkreślają oni, że dawne państwo czechosłowackie w chwili nieszczęścia miało zarówno wewnątrz jak i zewnątrz granic jedynie wrogów, czego winę ponoszą w dużej mierze Czesi. W kołach emigrantów czechosłowackich dużo jest gotowości wobec "planów" konfederacji środkowo-europejskiej, nie chce się jednak by Benesz wraz z Rosjanami stali się autokratami. Muellern kończy zapewnieniem, że intrygi emigrantów stoją w związku przyczynowym z powodzeniem militarnym Sprzymierzonych. Widać przy tem wiele rozdźwięku i nieporozumień, ponieważ każdyby chciał zapewnić sobie możliwie duży udział w łupach.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

LAHTI po szwedzku, 15.5. godz. 22,30.
Wyjazd Churchilla do Waszyngtonu jest niewątpliwie zdarzeniem nader ważnym dla rozwoju wypadków. Fakt, że Wavell jest z Churchillem w Ameryce, nasuwa myśl, że plany ofensywy na Oceanie Spokojnym podlegają dyskusji.

RENNES po francusku, 14.5. godz. 15.45
W kołach Wilhelmstrasse uważa się, że debata Izby Gmin ujawniła prawdziwe przyczyny podróży Churchilla do Stanów Zjednoczonych. W Wielkiej Brytanji panuje obawa, że plan Morgenthaua polegający na stworzeniu Międzynarodowego Banku Emisyjnego spowodowałby dyktaturę dolara szczególnie w terytorjach należących do brytyjskiej sfery wpływów.

ZEESEN po niemiecku, 14.5. godz. 11,30.
(Biuletyn, donoszący o ukończeniu działań wojennych w Tunisie. Treść komunikatu niemieckiego przerywana była wciąż tajemniczym głosem.) Speaker: "Wojska nasze były w stanie zupełnego wyczerpania, bez amunicji i żywności!" Głos: "Nieprawda. Mieli pełno amunicji i żywności." Speaker: "...Nowe wawrzyny godne pysznej niemieckiej tradycji.." Głos: "Całkowita porażka hitlerowskich metod prowadzenia wojny."

TRANSOCEAN po angielsku. 14.5. godz. 6,56.
Korespondent Neue Zurcher Zeitung donosi z Waszyngtonu, że Związek Sowiecki domaga się, aby rząd emigrantów czeskich przeniesiony został do Moskwy. Rosjanie obawiają się, że na ich zachodnim pograniczu powstanie pas wrogich im narodów, wobec czego chcieliby aby politycy krajów sąsiednich znajdowali się pod ich bezpośrednim wpływem i kontrolą.

LYON, po francusku, 14.5. godz. 08,30.
Po ukończeniu kampanji w Tunisie komentatorzy polityczni wszystkich narodów zapytują się, czy, kiedy i gdzie zaatakowana zostanie forteca Europy. W Berlinie panuje przekonanie, że nieprzyjaciel nie posiada bynajmniej wolnego wyboru miejsca do lądowania. Od północnego Przylądka aż do zatoki Biskajskiej, wzdłuż wybrzeża francuskiego i włoskiego na Morzu Śródziemnym oraz w Europie południowo-wschodniej - fortyfikacje przeciwstawią się każdej próbie desantu. W porównaniu z warunkami poprzedniej wojny problemy transportu są daleko cięższe dla Anglji i Ameryki obecnie a inwazja Europy obciążyłaby żeglugę niesamowicie.

BATAWIA , po angielsku, 14. 5. godz. 16,40.
W obszernym komentarzu rozgłośnia stwierdza, że bombardowanie kontynentu amerykańskiego przez lotnictwo Osi rozpocznie się niebawem.

MBS po angielsku, 14. 5. godz. 00. 30.
Arthur Mann z Londynu: Zwycięstwo w Afryce Północnej nasuwa oczywiście refleksje na temat ewentualnej kapitulacji Włoch, któraby uczyniła zaatakowanie jej przez nas zbędnem. Oczywiście są to luźne przypuszczenia, ale mówi się tu o tem, że Sprzymierzeni nie dyskutowaliby warunków pokojowych z jakimś na gwałt formowanym rządem, którego celem byłoby zmylenie Sprzymierzonych. Według zdania mojego informatora, rządy Narodów Zjednoczonych uważają, że warunki zawieszenia broni mogłyby podlegać negocjacji jedynie z dowódcami armji, którzyby wyraźnie stwierdzili zupełną swą porażkę.

NBC po angielsku, 14. 5. godz. 01. 15.
Eisenhower podkreślił dziś w swej konferencji prasowej, że poraz pierwszy w tej wojnie naziści poddawali się bez sprzeciwu i chmarami. W ostatnich dniach całe bataljony składały swą broń, godząc się na bezwarunkową kapitulację. Jest to fakt, który raz na zawsze zaprzeczy propagandzie niemieckiej, sławiącej nazistów jako nadżołnierzy. Pamiętać należy przy tem, że wojsko niemieckie nie było zmuszone do kapitulacji przez brak żywności lub amunicji.

III.

Ogólne.

BREMA po angielsku, 14. 5. godz. 19. 30.
Pogadanka na temat podobieństw rasowych pomiędzy Szkotami i Prusakami, zilustrowana kilku analogjami językowemi.

PARYŻ po francusku, 13. 5. godz. 24. 00
Dawny generał sowiecki Własow, Prezydent Rosyjskiego Komitetu Wyzwolenia, przeprowadził inspekcję jednostek rosyjskiej armji wyzwolenia. Zarówno w wojsku jak i w miastach rosyjskich witany był z wielkim entuzjazmem.

LUXEMBURG po niemiecku, 15. 5. godz. 07,00
Admiralicja brytyjska wykryła nową aferę w przemyśle okrętowym. Dochodzenia ujawniły, że pewne zlecenia admiralicji wykonywane były przez stocznie brytyjskie po cenach nadwyraz wysokich. Zyski wojenne poszczególnych stoczni dochodziły do 90%.

BRUKSELA, po francusku, 15. 5. godz. 07,30
Wódz partji Rexistów, Degrelle wyjechał wczoraj z Brukseli aby przyłączyć się do Legjonu "Wallonia" odchodzącego na front wschodni. Reeder, szef administracji wojennej, odprowadził go na dworzec.

DONAU po ukraińsku, 15. 5. godz. 22. 15
Widocznie z braku innych tematów, pismaki moskiewskie rozwodziły się lirycznie na temat wyczynów "Sokołów Stalina", ale fakt jest, że bolszewicy stracili dotychczas 37.000 samolotów.

MOSKWA po rosyjsku, 14. 5. godz. 07. 00
Prawda: "Pracować musimy z precyzją zegara". Prawda: M. I. Kalinin, " Rozkaz dzienny Stalina".

godz. 11. 45
Poeta ukraiński Pawło Tychin: "Wara od Ukrainy". Autor nawiązuje do artykułu Bohomolca o działalności agentów hitlerowskich wsród Ukraińców w Kanadzie.

godz. 22. 00
Pogadanka na tle artykułu Tychina. Ukraina sowiecka była zawsze solą w oku naszych wrogów, szczególnie faszystów niemieckich, którzy postawili sobie za zadanie podbić i pozbawić wolności narody słowiańskie. Odznaczyli się w tym kierunku również liczni emigranci ukraińscy , pomagający Niemcom w nadziei, że może kiedyś dostaną od Niemców tytuł barona.
Dla obrony swej niepodległości małe państwo zawrzeć powinno sojusz na podstawie równych praw z jakimś wielkim niezaczepnym mocarstwem- jest to lekcja, której uczy historja. Jeżeli chodzi o sąsiadów Ukrainy, to sojusz z Niemcami byłby niemożliwy, ponieważ Niemcy nienawidzą Słowian i nigdyby nie dopuścili do traktowania Ukraińca narówni z Niemcem. Jeżeli chodzi o sojusz z Polską, to polskie koła rządzące nie ukrywały nigdy swych antypatji wobec Ukraińców. Pokazało się to wyraźnie niedawno kiedy to Polacy starali się narodowi ukraińskiemu odebrać ziemie. Polska przestała już być silnym mocarstwem i sama rozgląda się już za potężnym sąsiadem, do którego mogłaby się przyłączyć po wojnie celem zachowania swej niezależności. (Następuje stwierdzenie, że jedynie ZSRR jest w stanie udzielić opieki Ukrainie.)

15. 5. godz. 07. 00
Prawda: "Bezlitosna zemsta na wrogu".
Towarzysz Korobow: "Co się dzieje w Kijowie." (Prace przymusowe, okrucieństwa, represje.)

godz. 12. 00
Pogadanka na temat niemieckiego handlu żywym towarem. Chłop ze wsi Dobruszki, Sowolew, opowiada o rynku pracy niewolniczej w Brandenburgu.

godz. 17. 20.
Kampanja zimowa roku 1942-43 dowiodła rosnącej siły przebojowej czerwonej armji. (Pogadanka prof. Irowczuka)